

Advies

(A)1775

15 juni 2018

Advies over de aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie, bij ministerieel besluit van 1 juni 2012 toegekend aan de tijdelijke handelsvennootschap Seastar voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit winden in de zeegebieden tussen de Lodewijkbank (vroeger Bank zonder Naam) en de Blighbank

Artikel 17, §1, van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. Inleiding	3
2. Wettelijke basis	4
3. Antecedenten	5
4. Voorwerp en motivering van de aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie.....	6
5. Analyse van de CREG	7
5.1. Wat het beroep op de vereenvoudigde procedure betreft	7
5.2. Wat de wijziging van de duur van de domeinconcessie betreft	8
5.3. Wat de wijziging van het aantal productie-installaties betreft.....	9
5.4. Wat het uitstellen van de aanleg van de ontmantelingsprovisie betreft.....	9
6. Conclusie	10

1. INLEIDING

Bij brief van 24 mei 2018 heeft de Algemene Directie Energie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna de “AD Energie”) de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) om een advies gevraagd over een aanvraag tot wijziging en verlenging van de domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit winden in de zeegebieden tussen de Lodewijkbank (vroeger Bank zonder Naam) en de Blighbank, bij ministerieel besluit van 1 juni 2012 toegekend aan de tijdelijke handelsvennootschap Seastar (ondertussen Seastar nv geworden, hierna “Seastar”).

De voormelde aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie, die op 6 april 2018 per brief werd ingediend, werd gemotiveerd aan de hand van het akkoord dat op 27 oktober 2017 over de LCOE werd gesloten. In overeenstemming met dit akkoord vraagt Seastar om:

- een aanpassing van het aantal installaties;
- een domeinconcessie met een duur van 25 jaar;
- de periode voor de aanleg van de ontmantelingsprovisie vanaf het 20e jaar te laten starten.

Met inbegrip van de inleiding bevat dit advies zes delen: het tweede deel beschrijft de wettelijke basis van dit advies, het derde deel bevat de antecedenten, het vierde deel bevat de argumentatie van Seastar voor de aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie; het vijfde deel bevat de analyse van de CREG; het zesde en laatste deel is de conclusie.

Onderhavig advies werd door het directiecomité van de CREG op 15 juni 2018 via schriftelijke procedure goedgekeurd.

2. WETTELIJKE BASIS

1. Artikel 6 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) bepaalt het volgende:

“§ 1. Met inachtneming van de bepalingen vastgesteld krachtens §,2, en onverminderd de bepalingen van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, kan de minister, (na advies) van de commissie, domeinconcessies voor een hernieuwbare duur van maximum dertig jaar verlenen voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht.

§ 2. Bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de commissie, bepaalt de Koning de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bedoeld in § 1 [...].”

2. In uitvoering van deze bepaling heeft de koning op 20 december 2000 een besluit genomen betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht (hierna “het koninklijk besluit van 20 december 2000”).

3. Artikel 3 van dit koninklijk besluit somt de criteria op voor de toekenning van domeinconcessies waaronder (5°) *“het voorstel van technische en financiële bepalingen voor de behandeling en het weghalen van installaties wanneer zij definitief buiten gebruik worden gesteld; deze bepalingen omvatten inzonderheid de samenstelling van een reserve die wordt geheven op de exploitatieresultaten en die wordt gecontroleerd door de commissie met het oog op het waarborgen van de herinrichting van de gebieden”.*

4. Artikel 12 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 bepaalt het volgende:

“Wanneer voor de installatie die het voorwerp uitmaakt van een domeinconcessie, één of meer bijkomende vergunningen of machtigingen zijn vereist op grond van een andere wetgeving, blijft de betekende domeinconcessie geschorst totdat iedere bijkomend vergunning of machtiging is verleend en totdat kennisgeving overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd. Indien een van de bijkomend vereiste vergunningen of machtigingen definitief is geweigerd, vervalt de betekende domeinconcessie op de dag van de kennisgeving van deze weigering.”

5. Artikel 13 verduidelijkt dat *“De domeinconcessie wordt verleend voor een bepaalde duur, die beperkt is tot ten hoogste twintig jaar. Zij kan verlengd worden zonder een totale duur van dertig jaar te overschrijden”.*

6. Artikel 14 dat de verplichtingen van de domeinconcessiehouders vastlegt, voorziet in het bijzonder (4°) dat zij de *“exploitatiefase van de installatie, of desgevallend, de demonstratiefase [moeten starten], indien deze noodzakelijk is en gerechtvaardigd wordt bij (de afgevaardigde van de minister) en de betrokken administraties, binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de dag van de kennisgeving van de concessie of indien deze op een latere datum plaatsvindt, vanaf de dag waarop kennisgeving wordt gegeven van de laatste vergunning of machtiging krachtens een andere wetgeving”.*

7. Hoofdstuk VI van het koninklijk besluit van 20 december 2000 gaat over de wijziging, verlenging, uitbreiding en overdracht van de domeinconcessie. Artikel 15, § 2 voorziet de mogelijkheid om een vereenvoudigde procedure toe te passen voor elke aanvraag tot wijziging van de concessie *“wanneer de concessiehouder het volgende verantwoordt :*

1° hetzij van het marginaal karakter van de overwogen wijzigingen;

2° hetzij de verplichting zo te handelen omwille van dwingende technische redenen, onafhankelijk van zijn wil en die niet konden ontdekt worden bij het toekennen van de domeinconcessie;

3° hetzij de verplichting daarop een beroep te doen om zich te schikken naar een van de verplichtingen voorgeschreven in artikel 14. ”

De artikelen 16 en 17 beschrijven de vereenvoudigde procedure. Artikel 17, §1 voorziet in het bijzonder:

“Het advies van de commissie wordt aan de afgevaardigde van de minister bezorgd binnen de vijftien werkdagen die volgen op de ontvangst van de aanvraag. De termijn voorgeschreven bij het eerste lid wordt verlengd met een duur die gelijk is aan de termijn waarbinnen de commissie geantwoord heeft of bij ontstentenis van advies, met een duur van vijftien werkdagen. ”

Artikel 17, § 1 vormt bijgevolg de wettelijke basis van dit advies.

8. Artikel 18bis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 bepaalt het volgende:

“De bepalingen van de artikelen 16 tot 18 zijn van toepassing op de aanvragen tot verlenging van de domeinconcessie.

Enkel de aanvragen tot verlenging die tenminste twee jaar voor het verstrijken van de geldigheidsduur van de concessie werden overgedragen zijn ontvankelijk.”

3. ANTECEDENTEN

9. Aan de tijdelijke handelsvennootschap Seastar werd, bij ministerieel besluit van 1 juni 2012, een domeinconcessie toegekend voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit winden in de zeegebieden tussen de Lodewijkbank en de Blighbank. Artikel 1, 2° voorziet meer bepaald de bouw en de exploitatie van 48 installaties met een nominaal eenheidsvermogen van 6 MW en een totaal nominaal vermogen van 246 MW.

Artikel 4 van dit ministerieel besluit bevat ook de bepalingen voor de provisie die aangelegd moet worden voor de behandeling en het weghalen van installaties voor de productie van elektriciteit (hierna de “ontmantelingsprovisie”). Er was onder meer het volgende voorzien (§ 3) “Die provisie wordt gevormd vanaf het twaalfde jaar van de inwerkingtreding van de domeinconcessie op een bankrekening geopend op naam van de tijdelijke handelsvennootschap Seastar en waarover enkel kon beschikt worden met toestemming van de Federale Minister bevoegd voor Energie [...]”.

Artikel 9 van dit ministerieel besluit bepaalt het volgende:

“De domeinconcessie wordt toegekend voor een periode van twintig jaar die begint te lopen op de dag waarop de laatste vergunning of toelating wordt afgeleverd die vereist is krachtens een andere wetgeving, overeenkomstig artikel 12 van het voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000.”

10. Op 27 oktober 2017 heeft de ministerraad een voorstel van de minister van Energie aangenomen met betrekking tot het ondersteuningsniveau van de domeinconcessiehouders Northwester 2, Mermaid en Seastar (hierna “de beslissing van de ministerraad”).

Deze beslissing bevat onder andere de volgende verbintenissen van de regering ten aanzien van de domeinconcessiehouders (vrije vertaling):

“- De duur van de concessie wordt op 25 jaar gebracht in overeenstemming met de wettelijke bepalingen¹

- De ontmantelingsprovisie wordt aangelegd na afloop van het 19e jaar [...]”²

11. Naast de beslissing van de ministerraad, werd er op 27 oktober 2017 ook een document met de verschillende verbintenissen van de regering en Seastar en Mermaid opgesteld en ondertekend door de minister van Energie, de staatssecretaris voor de Noordzee en de vertegenwoordigers van de voormelde ondernemingen (hierna “het akkoord van 27 oktober 2017”).

Dit document bevat onder andere de volgende passages (vrije vertaling):

“De regering verbindt zich ertoe om:

- de exploitatieduur van de domeinconcessie op 25 jaar te brengen;

- de aanleg van de ontmantelingsprovisie tot na het 19e exploitatiejaar uit te stellen en op lineaire wijze aan te leggen tot het einde van het 25e jaar;

[...]

- de splitsing, op korte termijn, van de bepalingen betreffende golfenergie en de bepalingen betreffende windenergie en, op middellange termijn, de creatie van een kader voor de ontwikkeling van golfenergie binnen een termijn die de evolutie en de kosten van de technologie weerspiegelt [...]”³.

12. Op 24 mei 2018 heeft de AD Energie aan de CREG een aangetekende brief gestuurd, die de CREG op 28 mei heeft ontvangen, met de aanvraag van Seastar voor de wijziging en de verlenging van haar domeinconcessie met de vraag om haar advies te formuleren binnen de 20 dagen na de ontvangst van die aanvraag.

De CREG stelt echter vast dat artikel 17, § 1 van het hiervoor vermelde koninklijk besluit van 20 december 2000 voorziet dat het advies van de CREG binnen de vijftien werkdagen moet worden overgemaakt.

4. VOORWERP EN MOTIVERING VAN DE AANVRAAG TOT WIJZIGING VAN DE DOMEINCONCESSIE

13. De aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie werd als volgt geformuleerd:

---

¹ Vrije vertaling van “- *Durée de la concession portée à 25 ans conformément aux dispositions légales*”

² Vrije vertaling van “- *Constitution de la provision de démantèlement à l’issue de la 19ème année [...]*”

³ Vrije vertaling van : “*Le gouvernement s’engage à :*

- porter la durée d’exploitation sous la concession domaniale à 25 ans ;

- décaler la constitution de la provision de démantèlement à l’issue de la 19ème année d’exploitation de façon linéaire jusqu’à l’issue de la 25ème année ;

- favoriser la scission, à court terme, des dispositions relatives à l’énergie houlomotrice de celles relatives à l’énergie éolienne et, à moyen terme, la création d’un cadre pour le développement de l’énergie houlomotrice dans un horizon de temps reflétant l’évolution et le coût de la technologie [...]”

“De NV Seastar wenst de volgende aanpassingen aan te brengen aan haar domeinconcessie :

- *Aanpassing aantal installaties*
- *Duurtijd van 25 jaar*
- *Aanleg ontmantelingsprovisie vanaf het 20ste jaar”*

14. Betreffende het beroep op de vereenvoudigde procedure ingesteld door artikel 15 tot 17 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 vermeldt de aanvrager dat de wijzigingen in kwestie voldoen aan de voorwaarden uit artikel 15, § 2, enerzijds omdat het kleine wijzigingen zijn en anderzijds omdat ze noodzakelijk zijn omwille van technische redenen (Seastar formuleerde dit als volgt: *“dit voorstel tot wijziging [...] is absoluut voorgesteld en als dusdanig expliciet overeengekomen met de vergunningverlenende overheid zelf en moet als dusdanig geïnterpreteerd worden als een verplichting tot aanpassing omwille van dwingende technische redenen [...]”*).

15. Betreffende de wijziging van het aantal installaties – die eveneens een wijziging van het totale nominale vermogen inhoudt – gaat de aanvraag enkel over het feit dat Mermaid en Seastar hun park samen willen ontwikkelen.

In een brief van Seastar aan de AD Energie van 9 mei 2018 stelt Seastar dat de wijziging van het vermogen en het aantal installaties (en de wijziging van het totale nominale vermogen), rekening houdend met de gekozen technologie, de enige is die het mogelijk zal maken het totale door de concessie voorziene vermogen te behalen, namelijk (*minstens*) 246 MW. Seastar voegt eraan toe dat er, in het kader van de discussies over de LCOE van Mermaid en Seastar, rekening werd gehouden met een geïnstalleerd vermogen van 492 MW voor de twee domeinconcessies samen en dat de verhoging van het totale nominale vermogen voor Seastar niet zal leiden tot een verhoging van het totale toegelaten vermogen voor de twee domeinconcessies samen.

16. Voor wat betreft de verlenging van de duur van de concessie verwijst Seastar expliciet naar het akkoord van 27 oktober 2017. Seastar stelt voor om artikel 9 van de domeinconcessie te wijzigen (i) door te vermelden dat de domeinconcessie wordt toegekend voor een periode van 25 jaar en (ii) er een zin aan toe te voegen die de termen van de tweede zin van artikel 12 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 herneemt (namelijk het gevolg voor de concessie van een definitieve weigering van een vergunning of machtiging).

17. Wat het uitstellen van de aanleg van de ontmantelingsprovisie betreft, vraagt Seastar, op basis van het akkoord van 27 oktober 2017, om de periode voor de aanleg van deze provisie vast te leggen van het 20e tot het 25e jaar, hetzij zes jaar. Uit de voormelde brief van Seastar aan de AD Energie van 9 mei 2018, die aan het dossier is toegevoegd blijkt wel dat Seastar bereid zou zijn om deze periode, op vraag van de AD Energie, met een jaar te verminderen namelijk van het 20e tot het 24e jaar van de concessie.

5. ANALYSE VAN DE CREG

5.1. WAT HET BEROEP OP DE VEREENVOUDIGDE PROCEDURE BETREFT

18. De CREG gaat niet akkoord met het standpunt van Seastar dat het beroep op de vereenvoudigde procedure gerechtvaardigd is aangezien de wijziging van de domeinconcessie, omwille van het akkoord

van 27 oktober 2017, een verplichting zou zijn omwille van technische redenen en verwijst impliciet naar de hypothese in artikel 15, § 2, 1e lid, 2° van het koninklijk besluit van 20 december 2000.

Volgens deze bepaling is het beroep op de vereenvoudigde procedure van toepassing wanneer de concessiehouder “de verplichting zo te handelen omwille van dwingende technische redenen, onafhankelijk van zijn wil en die niet konden ontdekt worden bij het toekennen van de domeinconcessie” verantwoordt. Aangezien de wijzigingen die aan het kader van de domeinconcessie worden aangebracht uitdrukkelijk het gevolg zijn van het akkoord van 27 oktober 2017, kunnen ze in geen geval beschouwd worden als wijzigingen onafhankelijk van de wil van de concessiehouder.

19. De CREG deelt daarentegen wel de mening van Seastar over het marginale karakter van de overwogen wijzigingen. Los van de verlenging van de duur van de domeinconcessie waarvoor de vereenvoudigde procedure van rechtswege van toepassing is, vindt de CREG immers dat de voorgestelde aanpassing van het aantal productie-installaties en het uitstel van de periode voor de aanleg van de ontmantelingsprovisie geen wijziging aanbrengen aan de essentiële elementen van de concessie en dan ook als marginaal kunnen worden beschouwd.

5.2. WAT DE WIJZIGING VAN DE DUUR VAN DE DOMEINCONCESSIE BETREFT

20. De aanvraag die Seastar heeft ingediend wil ten eerste de duur van de domeinconcessie die haar werd toegekend wijzigen van 20 tot 25 jaar. Hiervoor baseert de aanvrager zich op het akkoord met de bevoegde ministers.

21. Artikel 18bis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 gaat over de hypothese van de verlenging van de domeinconcessie. Deze bepaling voorziet dat de vereenvoudigde procedure automatisch van toepassing is op de aanvragen tot verlenging en dat enkel de aanvragen die minstens twee jaar voor het verstrijken van de geldigheidsduur van de concessie ingediend zijn, ontvankelijk zijn.

Gezien de datum voor de toekenning van de domeinconcessie aan Seastar en de veronderstelde datum van het einde ervan, is de aanvraag van Seastar ontvankelijk.

22. Bovendien is de aanvraag tot wijziging van de concessieduur volledig in overeenstemming met de beslissing van de ministerraad en het akkoord van 27 oktober 2017.

23. De CREG vindt het echter nuttig om eraan te herinneren dat de concessieduur niet enkel de periode voor de exploitatie van de installaties, maar ook de constructiefase en de ontmantelingsfase ervan dekt⁴. Krachtens artikel 6, §1 van de elektriciteitswet is de toekenning van de domeinconcessies voorzien “voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit” uit winden in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen.

Indien de concessieduur 25 jaar bedraagt, zal de exploitatiefase van de domeinconcessie dan ongeveer 21 jaar duren, rekening houdend met de duur van de constructiefase (maximum drie jaar krachtens artikel 14, 4° van het koninklijk besluit van 20 december 2000) en de duur van de ontmantelingsfase (geschat op een jaar).

---

⁴ Volgens de CREG is het feit dat de ontmanteling moet gebeuren tijdens de concessieduur het gevolg van principes ter zake enerzijds en de geest van het koninklijk besluit van 20 december 2000 anderzijds, aangezien het onder andere voorziet dat de aanvragen tot verlenging tenminste twee jaar voor het oorspronkelijke voorziene einde ervan moeten worden ingediend (art. 18bis), wat in geval van een weigering tot verlenging het mogelijk maakt de ontmanteling tijdens de duur van de concessie uit te voeren.

5.3. WAT DE WIJZIGING VAN HET AANTAL PRODUCTIE-INSTALLATIES BETREFT

24. De CREG begrijpt dat er bij besprekingen over het ondersteuningsniveau van de concessies van Seastar en Mermaid rekening gehouden werd met het feit dat deze concessiehouders hun park samen willen ontwikkelen om van schaalvoordelen te genieten. Seastar en Mermaid hebben dan ook één technologie voor hun productie-installaties gekozen, namelijk een Siemens-turbine met een nominaal vermogen van 8,4 MW. De keuze van deze technologie leidt, in functie van het aantal operationele installaties, ofwel tot een lichte stijging (252 MW) ofwel tot een lichte daling (243,6 MW) van het totale geïnstalleerde vermogen in vergelijking met het door de oorspronkelijke concessie voorziene totale geïnstalleerde vermogen (246 MW)⁵.

Aangezien de aanvraag tot wijziging van de domeinconcessie het gevolg is van besprekingen over het ondersteuningsmechanisme en tot gevolg zal hebben dat er meer elektriciteit uit hernieuwbare bronnen zal worden geproduceerd dan wat oorspronkelijk voorzien was, is de CREG er voorstander van.

5.4. WAT HET UITSTELLEN VAN DE AANLEG VAN DE ONTMANTELINGSPROVISIE BETREFT

25. De aanvraag van Seastar beoogt eveneens een wijziging van de domeinconcessie om de periode voor de aanleg van de ontmantelingsprovisie uit te stellen. Momenteel heeft de concessiehouder vijf jaar om deze provisie aan te leggen, van het 16e tot het 20e jaar van de *“inwerkingtreding”* van de domeinconcessie. Seastar wenst dat deze periode uitgesteld wordt en vastgelegd wordt van het 20e tot het 25e jaar, hetzij over een periode van zes jaar, in plaats van de huidige periode van vijf jaar.

26. Het akkoord van 27 oktober 2017 voorziet dat de voorziening wordt aangelegd *“na het 19^e exploitatiejaar [...] en op lineaire wijze aan te leggen tot het einde van het 25^e jaar”* De beslissing van de ministerraad bevat hiervoor echter de verbintenis van de regering dat de *“aanleg van de ontmantelingsprovisie [start] na het 19^e jaar”* zonder dat de duur voor de aanleg van deze voorziening verlengd zou kunnen worden.

Aangezien Seastar in haar brief van 9 mei 2018 impliciet laat verstaan dat ze ermee akkoord zou gaan dat de periode voor de aanleg van de ontmantelingsprovisie van zes tot vijf jaar wordt verminderd en haar aanvraag tot wijziging van de concessie eraan zou willen aanpassen, is die volledig in overeenstemming met de beslissing van de ministerraad.

27. Voor zover dit nodig zou zijn, herinnert de CREG eraan dat in de tabel met de provisies voor de verwerking en het weghalen van de installaties, de afbraak ervan bij het 25e jaar moet worden opgenomen, en niet bij het 26e jaar⁶.

---

⁵ De CREG meldt wel dat het door de domeinconcessie voorziene nominale totale vermogen niet *minstens* 246 MW bedraagt zoals Seastar in haar brief vermeldt, maar gewoonweg 246 MW.

⁶ Zie hiervoor nr 23 en voetnoot nr. 4.

6. CONCLUSIE

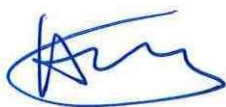
28. Gezien hetgeen voorafgaat, geeft de CREG een gunstig advies over de aanvraag tot wijziging en verlenging van de domeinconcessie, bij ministerieel besluit van 1 juni 2012 toegekend aan de tijdelijke handelsvennootschap Seastar voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit winden in de zeegebieden tussen de Lodewijkbank (vroeger Bank zonder Naam) en de Blighbank.

****

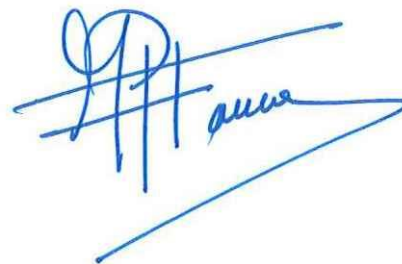
Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Koen LOCQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het directiecomité